

JÄRVENPÄÄN KAUPUNKI – JÄRVENPÄÄN LUKIO

Järvenpään lukio

Opiskeluhoitosuunnitelma

Sisällysluettelo

1.	OPISKELUHUOLTO JÄRVENPÄÄN LUKIOSSA	1
1.1.	OPISKELUHUOLTO JA OPISKELUHUOLTORYHMÄT	1
1.2.	OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA OPISKELUHUOLTOPALVELUT	2
1.3.	OPISKELUHUOLLON TOIMINNAN JA YHTEISTYÖN KESKEISET PAINOPISTEET	3
2.	YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT JÄRVENPÄÄN KAUPUNGISSA	4
2.1.	YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON MÄÄRITTELY	4
2.2.	OPISKELUHUOLTORYHMÄT	5
2.3.	YHTEISÖLLISYYTTÄ TUKEVAT TOIMINTATAVAT	5
2.3.1.	<i>Yhteisöllisyys toimintakulttuurissa.....</i>	<i>5</i>
2.3.2.	<i>Osallistuva ja sosiaalisesti vastuullinen opiskelija .....</i>	<i>7</i>
2.3.3.	<i>Yhteisöllisyys oppimista edistämässä .....</i>	<i>8</i>
2.3.4.	<i>Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen.....</i>	<i>9</i>
2.3.5.	<i>Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuraaminen .....</i>	<i>10</i>
2.3.6.	<i>Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....</i>	<i>10</i>
2.3.7.	<i>Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja varatilanteissa .....</i>	<i>11</i>
3.	YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO JÄRVENPÄÄN KAUPUNGISSA	12
3.1.	YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON MÄÄRITTELY	12
3.2.	OPISKELUHUOLTOTYÖTÄ TEKEVIEN TEHTÄVÄT JA TYÖNJAKO.....	13
3.2.1.	<i>Rehtori.....</i>	<i>13</i>
3.2.2.	<i>Opettaja .....</i>	<i>13</i>
3.2.3.	<i>Vastuupettaja .....</i>	<i>13</i>
3.2.4.	<i>Opinto-ohjaaja .....</i>	<i>14</i>
3.2.5.	<i>Erytisopettaja.....</i>	<i>15</i>
3.2.6.	<i>Varsinainen opiskeluhuollon henkilöstö.....</i>	<i>15</i>
3.2.6.1.	<i>Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö.....</i>	<i>15</i>
3.2.6.2.	<i>Psykologi.....</i>	<i>16</i>
3.2.6.3.	<i>Kuraattori.....</i>	<i>17</i>
3.2.7.	<i>Lukion ohjaus- ja tukihenkilöstö.....</i>	<i>19</i>
3.3.	YKSILÖKOHTAISEN MONIAMMATILLISEN ASiantuntijaryhmän TOIMINTA	20
3.3.1.	<i>Yksilökohtaisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän määrittely .....</i>	<i>20</i>
3.3.2.	<i>Moniammatillisen asiantuntijaryhmän perustamisen käytänteiden kuvaus.....</i>	<i>20</i>
3.4.	YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON PROSESSIKUVAUKSET	21
3.4.1.	<i>Päihteet ja huumeet.....</i>	<i>23</i>
3.4.2.	<i>Opiskeluvaikeudet.....</i>	<i>24</i>
3.4.3.	<i>Yksinäisyys .....</i>	<i>25</i>
3.4.4.	<i>Väsymys ja stressi .....</i>	<i>26</i>
3.4.5.	<i>Mielenterveysongelmat .....</i>	<i>27</i>
3.4.6.	<i>Opiskelija, johon ei saada yhteyttä .....</i>	<i>29</i>
3.4.7.	<i>Poissaolot ja myöhästymiset.....</i>	<i>30</i>
3.5.	OPISKELUHUOLLON KERTOMUKSET	31
3.5.1.	<i>Opiskeluhoitokertomus .....</i>	<i>31</i>
3.5.2.	<i>Asiakirjojen arkistointi .....</i>	<i>32</i>
3.5.3.	<i>Tietosuojat.....</i>	<i>32</i>
4.	LIITTEET	33
4.1.	LOMAKE: SIIRTYMINEN NUORTEN LUKIOKOULUTUKSESTA AIKUISTEN LUKIOKOULUTUKSEEN.....	33
4.2.	LOMAKE: SUOSTUMUSLOMAKE OPISKELIJAN ASIAN KÄSITTELYSTÄ MONIALAISISSA ASiantuntijaryhmässä	34

1. Opiskeluhoolto Järvenpään lukiossa

1.1. Opiskeluhoolto ja opiskeluhooltoryhmät

Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä sekä hyvinvointia. On tärkeää huolehtia koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoolto toteutetaan pääsääntöisesti yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Yksilökohtainen opiskeluhoolto kuuluu kuitenkin vahvasti osana opiskeluhoollon toimintaa. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan yksikkökohtainen opiskeluhooltosuunnitelma. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön, oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Opiskeluhooltosuunnitelmaan on kirjattava *arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta sekä käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista, koulu/oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämisestä, yhteistyön järjestämisen tavasta opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa, suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskeluhooltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.*

Opiskelijoille ja heidän huoltajilleen annetaan tietoa opiskelijoiden käytettävissä olevasta opiskeluhoollosta ja opiskelijaa ohjataan hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluita. Opiskeluhoollon piiriin kuuluvat esikouluikäiset lapset, kouluikäiset lapset ja opiskelijaikäiset nuoret/aikuiset ja heidän perheensä.

Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Opiskeluhoolto ja opiskeluhyvinvoinnin kehittäminen on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen koko henkilökunnalla. Jokaisella opetushenkilöstöön kuuluvalla on velvollisuus perehtyä ja kouluttautua opiskeluhoollon yleisiin linjauksiin, yksikkökohtaiseen opiskeluhoollon suunnitelmaan sekä keskeiseen lainsäädäntöön. Tarvittavasta perehdytyksestä vastaa yksikön rehtori. Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Järvenpäässä opiskeluhoollon kokonaisuuteen sisältyy lautakunnan hyväksymä opetussuunnitelma ja sen mukainen opiskeluhoolto sekä opiskeluhoollon palvelut. Palveluiden järjestämisestä vastaa ope-

tuksen ja kasvatuksen palvelualue, opiskeluhuollon palvelut. Opiskeluhuollon monialaiseen yhteistyöhön kuuluvat opiskeluhooltoryhmät ovat osa opiskeluhuollon kokonaisuutta. Kaupunkitason opiskeluhooltoryhmiä ovat:

- 1) Kuntatason moniammatillinen opiskeluhooltoryhmä (kuntaOHR) vastaa kaupunkitason opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta sekä arvioinnista. Sen vakinaisina jäseninä ovat opetusjohtaja puheenjohtajana, opiskeluhuollon päällikkö sihteerinä, oppimisen tuen päällikkö, varhaiskasvatusjohtaja, HYTE- johtaja, sekä tarvittaessa kutsuttuna muita asiantuntijoita.
- 2) Kuntatason moniammatillinen laajennettu opiskeluhooltoryhmä (Laajennettu KuntaOH) vastaa myös toisen asteen oppilaitosten opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta sekä arvioinnista yhdessä oppilaitosten kanssa. Lisäksi oppilaitokset järjestävät oppilaitoskohtaisia opiskeluhuollon ohjausryhmiä, joihin kutsutaan kunnan opiskeluhoollosta vastaavia edustajia sekä muiden oppilaitosten opiskeluhoollosta vastaavia edustajia. Järvenpään kaupungista näihin osallistuu opiskeluhuollon päällikkö.

Järvenpää lukion koulukohtainen osuus:

Lukiotason opiskeluhooltoryhmiä ovat:

- 2) Järvenpään lukion opiskeluhooltoryhmä
- 3) Lukiossa tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä.

Opiskeluhuollon toimivuudesta järjestetään säännöllisesti kyselyitä opiskelijoille, joiden perusteella opiskeluhooltoryhmä voi kehittää toimintaansa.

1.2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja opiskeluhooltopalvelut

Järvenpään kaupungissa esiopetuksessa ja perusopetuksessa on noin n.5500 opiskelijaa, lukiossa 1300 opiskelijaa ja ammatillisissa oppilaitoksissa noin 4000 opiskelijaa.

Opiskeluhooltopalvelujen riittävyyttä suhteessa kokonaistarpeeseen tulee arvioida vuosittain. Opiskeluhooltopalveluissa esikoulu-, perus- ja toiselle asteelle on käytössä yhteensä 12 koulukuraattoria, 10 psykologia, 16 terveydenhoitajaa sekä n. 2,3 lääkäriä. Resursseja on pyritty jakamaan suositusten mukaisesti, kuitenkin siten, että resurssien painopiste on perusasteella.

Järvenpää lukion koulukohtainen osuus

Järvenpään lukiossa on nuorten lukiokoulutuksessa noin tuhat reilut sata opiskelijaa. opiskelijaa ja aikuisten lukiokoulutuksessa

Lukiolla on päätoiminen ja osa-aikainen psykologi, kuraattori, erityisopettaja sekä päätoiminen että osa-aikainen terveydenhoitaja. Lääkäri on lukiolla kerran viikossa.

Opiskeluhoitopalvelujen riittävyys suhteessa kokonaistarpeeseen arvioidaan lukuvuosittain ottaen huomioon oppivelvollisuuden laajentuminen. Oppivelvollisuusasioista, koskien opiskeluhoitopalveluja tiedotetaan tarpeen mukaan.

Opiskeluhoitoryhmän on tilanteen vaatiessa yhteydessä nuorisotoimen, lastensuojelun, poliisiin sekä muiden opiskeluhoillon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa.

1.3. Opiskeluhoillon toiminnan ja yhteistyön keskeiset painopisteet

Kaupunkistartegiaan perustuva hyvinvointisuunnitelma ohjaa myös opiskeluhoiltosuunnitelman toteuttamista. Keskeisiksi Painopisteiksi kaupunkitasolla hyvinvoinnin edistämiseksi on linjattu lasten ja nuorten mielenterveyden vahvistaminen, heikoimassa asemassa olevien hyvinvoinnin edistäminen, liikkumisen lisäämisen edistäminen, kodin-, lähiympäristön ja kaupunkiympäristön turvallisuus sekä palveluverkon uudistaminen sekä toimivat palveluketjut sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa. Alle on poimittu keskeiset painopisteet opiskeluhoillon näkökulmasta.

1) lasten ja nuorten mielenterveyden vahvistaminen

Keinot:

- Matalan kynnyksen palvelujen vahvistaminen
- Mielenterveyttä tukeva toiminta
- Tietoisuuden lisääminen oikeudesta koskemattomuuteen ja seksuaalisen häirinnän seurauksista
- KO-toiminta
- yhteisöllisen opiskeluhoillon toimintatapojen vahvistaminen
- Kolmiportaisen tuen toteuttaminen sekä vaativa oppilashuolto (ALVA)

2) heikoimmassa asemassa olevien hyvinvoinnin edistäminen

Keinot:

- Tehdään aktiivista moniammatillista etsivää työtä syrjäytymisen torjumiseksi
- Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä oppilaitosten kanssa
- Oppivelvollisuuden laajentaminen toimeenpanossa huomioidaan syrjäytymisuhan alla olevat.
- Ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen

3) liikkumisen lisääminen

- Liikkuva lapsuus- ja luonnossa liikkuen -hankkeet sekä liikkuva koulu- ja liikkuva opiskelu -hankkeet
- Lasten ja nuorten liikunnan edistämisen vahvistaminen

4) kodin, lähiympäristön ja kaupunkiympäristön turvallisuus

- Päivitetään yhteistyörakenteet poliisin, pelastustoimen ja muiden turvallisuuskumppaneiden kanssa.
- Vahvistetaan opiskelijoiden ja oppilaiden osallisuutta arjen turvallisuudessa (mm. turvallisuuskävelyt, terveydellisten olojen valvonta)

5) palveluverkon uudistaminen sekä toimivat palveluketjut sosiaali- ja terveystalouden kanssa

- Lasten – ja nuorten mielenterveyden palveluketjut (esh)
- Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö (Keusote)
- Sosiaali- ja terveyshuoltopalvelut (Keusote)

2. Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat Järvenpään kaupungissa

2.1. Yhteisöllisen opiskeluhoitoon määrittely

Yhteisöllinen opiskeluhoito on osa oppimisen yksiköiden toimintakulttuuria ja opiskeluhyvinvointityötä. Sen avulla lisätään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Kaikkien opiskelijoiden kanssa työskentelevien on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

Yhteisöllisen opiskeluhoitoon lähtökohta on opiskelijoiden sekä huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Toteutuksessa otetaan huomioon aikuistuvan nuoren itsenäisyyden tukeminen ja oman vastuun lisääntyminen. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä myös kunnan muiden nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

2.2. Opiskeluhooltoryhmät

Järvenpään kaupungin yksikkökohtaiset yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät vastaavat opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmien keskeinen tehtävä on oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, terveellisuuden ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja kehittäminen sovittujen linjausten mukaisesti.

Yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät tekevät vuosittain opiskeluhoollon lukuvuosisuunnitelmat, joissa määritellään yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämisen painopisteet sinä lukuvuonna, niihin liittyvät toimenpiteet ja tulosten arviointikriteerit, ja vastaa hyvinvointityön tuloksellisuuden arvioinnista. Lisäksi ryhmä käsittelee ajankohtaisia koulun/oppilaitoksen opiskeluhooltoon liittyviä aiheita. Kuka tahansa oppilas, opiskelija, huoltaja tai henkilökunnan jäsen voi ehdottaa käsiteltäviä asioita.

Yhteisöllistä opiskeluhooltoryhmää johtaa kunkin yksikön rehtori ja toisella asteella ammattioppilaitoksessa kyseisen toiminnan vastuhenkilö. Ryhmät kokoontuvat pääsääntöisesti neljä-kaksi kertaa kuukaudessa tai tarpeen mukaan.

Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän jäseninä voivat olla rehtorin lisäksi terveydenhoitaja, erityisopettaja, psykologi, kuraattori, opinto-ohjaajat, aineenopettajat, lääkäri, erikoissairaanhoidon ja perhesosiaalityön edustaja ja muita asiantuntijoita, esim. erityisnuorisotyöntekijä sekä opiskelijoiden ja huoltajien edustajia. Lisäksi voidaan tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmä toimii yhteistyössä oppilas- ja opiskelijakunnan-, tutoreiden, johtotiimin, vanhempainyhdistyksen ja ryhmänohjaajien kanssa.

[Järvenpään lukion koulukohtainen osuus](#)

[Opiskeluhooltoryhmää johtaa lukion apulaisrehtori. Rehtori kutsutaan paikalle tilanteen mukaan. Ryhmä kokoontuu pääsääntöisesti n. kerran kuussa.](#)

[Järvenpään lukiossa toimii vanhempainyhdistys, jossa lukiolta mukana rehtori. Ryhmän tehtävänä on pitää yllä huoltajien ja lukion välistä yhteistyötä ja osallisuutta.](#)

2.3. Yhteisöllisyyttä tukevat toimintatavat

2.3.1. Yhteisöllisyys toimintakulttuurissa

Järvenpään kaupungin strategialähtöiset tavoiteltavat hyvinvointielementit on kuvattu hyvinvointisuunnitelmassa. Koulujen/oppilaitosten arvot ja säännöt pohjautuvat linjattuun strategiaan ja peda-

gogiseen visioon. Koulujen/oppilaitosten tulee tukea oppilasta/opiskelijaa ja koko yksikön yhteisöllisyyttä. Jokaisen oppilaan/opiskelijan ja yksikössä työskentelevien tulee sitoutua kyseisiin arvoihin ja noudattaa yhteisiä sääntöjä.

Yksikkökohtaiset opiskeluhoitoryhmät arvioivat lukuvuoden lopussa yhdessä henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa opiskeluhoitotyön tuloksellisuutta. Seurantietojen keräämisen tavoista sovitaan vuosittaisessa opiskeluhoitoyhteistyön lukuvuosisuunnitelmassa. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan henkilökunnalle, opiskelijoille, huoltajille ja yhteistyökumppaneille. Kuntatason moniammatillinen opiskeluhoitoryhmä ohjaa, valvoo ja arvioi kaikkien opiskeluhoitoryhmien toimintaa.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Järvenpään lukion arvot ovat yksilöllisyys, yhteisöllisyys, vastuullisuus ja rohkeus. Koko koulu tukee opiskelijaa ja lukion yhteisöllisyyttä. Kaikkien työtä arvostetaan. Jokainen lukiossa opiskeleva ja työskentelevä sitoutuu oppilaitoksen arvoihin ja noudattaa yhteisiä sääntöjä.

Henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistämiseksi tarkoitetut toimet on kirjattu seuraaviin suunnitelmiin:

- Koulun järjestyssäännöt
- Päihdestrategia
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Turvallisuus- ja kriisisuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmat
- Yhteistyösuunnitelma opiskelijan siirtyessä nuorisoasteen lukiokoulutuksesta aikuisten lukio-koulutukseen

Hyvinvoinnin tarkastamiseksi järjestetään säännöllisesti asiaan kuuluvat kyselyt. Tulokset käydään läpi yhteisesti ja sovitaan kehittämiskohteista.

Lukion fyysinen ympäristö, kuten areena ja kirjasto, tukevat yhteisöllisyyttä. Opiskelijoille on varattu mahdollisuuksia opiskella pienryhmissä, kuten pyöreiden pöytien ääressä. Opiskeluympäristön viihtyvyys ja siisteys ovat tärkeitä asioita, joista kaikki ovat vastuussa.

Koulun yhteiset tapahtumat, juhlat, tapahtumat, teemaviikot ja päivänavaukset palvelevat yhteisöllisyyttä. Näitä ovat esim. live-tapahtumat Areenalla, vanhojen tanssit, penkinpainajaiset ja opiskelijoi-

den diplomityöesitykset. Opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistyö on tärkeä tapahtumien onnistumiselle. Tapahtumat ovat suunnattu osin myös huoltajille ja koulun ulkopuolisille tahoille ja näin luodaan positiivista me-henkeä.

Opiskelijoilla on käytettävissään **kattavat ohjauspalvelut ja laaja tukiverkosto** (terveydenhoitajat, lääkäri, kuraattori, psykologi, erityisopettaja). Niiden saatavuudesta myös tiedotetaan hyvin. Tavoitteena on, että opiskelija uskaltaa lähestyä ongelmiansa kanssa jokaista koulun aikuista ja jokaisella on myös velvollisuus viedä asiaa eteenpäin.

Ryhmänohjaustuokiot ovat tärkeitä yhteisöllisyyden kannalta. Oman ohjausryhmän kautta opiskelija ryhmäytyy opintojen alussa mutta myös toisena ja kolmantena opiskeluvuotena. Ryhmäytymisen muotoja kehitetään myös opetuksen yhteydessä. Ryhmänohjaaja tuntee ryhmäläisensä, seuraa hänen opintojensa etenemistä ja tekee yhteistyötä opiskelijan, hänen huoltajansa ja opinto-ohjaajan kanssa. Opiskelumotivaation ja jaksamisen seuraaminen ja tukeminen on tärkeitä. Niistä on vastuu koko oppilaitoksella ja huoltajilla.

Järvenpään lukion yksi kehittämisaalue on tehokas **tiedotus**. Koulun tiedotus keskitetään ensisijaisesti lukion kotisivujen ja Wilman kautta toimivaksi. Huoltajien on mahdollista seurata aktiivisesti opiskelijan opintojen etenemistä ja koulun viestejä Wilmassa.

Myös opettajien ja muun henkilökunnan hyvinvointi (työmäärät, ryhmäkoot, työjärjestelyt) vaikuttaa opiskeluhyvinvointiin. Uusi henkilökunta ohjataan talon käytäntöihin (mentorointi). Opettajat tukevat toisiaan esim. muuttavan opetusympäristön kanssa. Tiimit ja aineryhmät ovat tärkeitä.

2.3.2. Osallistuva ja sosiaalisesti vastuullinen opiskelija

Oppilaan/opiskelijan omaa aktiivisuutta tulee tukea. Oppilaan/opiskelijan tulee saada tietää vaikutusmahdollisuutensa ja oikeutensa. Hänellä tulee olla mahdollisuus ottaa yhteys esimerkiksi vastuuopettajaan, opinto-ohjaajaan tai oppilashuollon henkilöstöön häntä koskevissa asioissa. Oppilaat/opiskelijat pääsevät osallistumaan koulun päätöksentekoon esim. yhteisöllisen toiminnan kautta.

Oppilas-/Opiskelijakuntatoiminnalla pyritään antamaan kaikille koulun opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa koulun yhteisiin asioihin sekä osoittamaan yhteistyön merkitys yhteisön ja yksilön kannalta. Se edistää koulun/oppilaitoksen viihtyvyyttä, pyrkii parantamaan opintojen edellytyksiä, edistää ja valvoo oppilaiden/opiskelijoiden etuja sekä tekemään yhteistyötä koulun muiden ryhmien kanssa. Tar-

koituksensa toteuttamiseksi oppilaskunta järjestää kokouksia ja tapahtumia. Lisäksi oppilas/opiskelijakunta voi harjoittaa mm. neuvonta- ja sivistystoimintaa, jakaa stipendejä ja voi tukea tarkoituksensa mukaista toimintaa.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Opiskelijoiden **tutor-toiminta** auttaa, tukee, opastaa ja ohjaa erityisesti opintojen alussa. Tutorit osallistuvat seuraaviin toimiin:

- uusien opiskelijoiden auttaminen ja ryhmäytyks lukuvuoden alussa
- 1.-vuosikurssilaisten opinto-ohjauksen tunnit ja tutoreiden päivystys
- ryhmänohjaustoiminta
- avoimet ovet, urapäivä, vanhempainillat, ainevalintainfo, kouluesittelyt (esim. ulkomaalaiset vieraat, koululaistutustumiset yms.) ja oppilaitosvierailut (esim. yläkouluesittelyt)
- vaihto-oppilastoiminta
- toimintapäivä

Tavoitteena on, että yhä useampi opiskelija on mukana tapahtumajärjestelyissä tai järjestää ryhmän kanssa tapahtumia, joissa heillä on päävastuu. Tällaisia tapahtumia ovat live-tapahtumat Areenalla, juhlat, diplomiesitykset, teemaviikot, kansainvälisiin projekteihin liittyvät esitykset, päivänavaukset jne. Opiskelijat ovat myös itse perustaneet oppimista tukevia toimintoja, kuten opintopiirit. Lukiossa on myös mahdollisuus järjestää erilaista kerhotoimintaa. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä kolmannen sektorin eli järjestöjen kuten SPR kanssa.

2.3.3. Yhteisöllisyys oppimista edistämässä

Yhteisöllisyyden tukeminen kouluissa/oppilaitoksissa on tärkeää. Vastuullisuus oppilaan/opiskelijan omasta oppimisesta ja yhteisöstä sekä toisaalta itseohjautumisen tukeminen, ovat tärkeä osa opiskeluhuovintia.

Opetuksessa kannustetaan ryhmäytymiseen ja yhdessä tekemiseen pedagogisten menetelmien kautta. Opetuksen järjestämisessä pitää ottaa huomioon tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiseen. Tietotekniset valmiudet pyritään tarkistamaan opintojen alussa ja tarjotaan laitteiden käyttötukea. Lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksien arviointi tehdään kaikille opiskelijoille.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Yhteisöllisyyden tukeminen isossa lukiossa on tärkeää, koska opiskelija pystyy räätälöimään yksilölliset opintopolut suuresta kurssimäärästä ja suorittamaan osan opinnoista itsenäisesti ilman luokahuoneopetusta. Opettajat, henkilökunta ja huoltajat ovat mukana realististen opintosuunnitelmien ja -tavoitteiden teossa.

Opetuksessa kannustetaan ryhmäytymiseen ja yhdessä tekemiseen pedagogisten menetelmien kautta (elämyksellisyys, ryhmä/parityöt, yhdessä kirjoittaminen, vierailut, projektit, kansainväliset hankkeet jne.). Oppiaineiden välinen yhteistyö, kuten oppiainerajat ylittävien kurssien tarjoaminen ja teemaopintojen tarjoaminen, tukee myös yhteisöllisyyttä. Koulun linjat ja suuntautumisvaihtoehdot näkyvät aktiivisesti koulussa ja ovat mukana järjestämässä tapahtumia ja kehittämässä kouluyhteisöä.

2.3.4. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen

Oppilaan/opiskelijan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkeä osa yhteisöllistä opiskeluhoitoa. Siihen kuuluvat terveydenhoitajien, lääkärin ja psykologin palveluiden lisäksi vaikuttaminen kouluuokailun ja koulun tarjoamien hyvinvointiin liittyvien oppiaineiden kautta.

Hyvinvointia edistetään myös tukemalla oppilaan/opiskelijoiden henkilökohtaisia vahvuuksia ja motivaatiota koulunkäyntiin. Jaksamiselle on tärkeää kohtuulliset työmäärät ja hyvin laadittu opintosuunnitelma. Jännittäminen ja pelot liittyvät usein oppimistilanteisiin, ryhmätyöskentelyyn, esiintymiseen luokan edessä sekä koetilanteisiin. Siksi niihin pyritään kiinnittämään erityisesti huomiota järjestelyillä, opetuksella ja tiedottamisella. Lisäksi vuosittain tehdään turvallisuuskävelyitä ja kolmen vuoden välein terveydellisten olojen tarkastus yhteistyössä terveystarkastajan kanssa.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Oppiaineena terveystieto on opiskelijan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä oleellisessa asemassa. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille pidetään oppitunti hyvinvoinnista opiskeluiden aikana.

Arjen hallintaan liittyvät taidot otetaan yleisemminkin huomioon koulukohtaisilla kursseilla.

Rakennuksessa on huomioitu esteettömyys jo suunnitteluvaiheessa. Rakennuksesta löytyy mm. hissi, inva-wc, avoimet käytävä- ja aulatilat. Kolmen vuoden välein oppilaitoksessa tehdään terveydellisten olojen tarkastus yhteistyössä terveystarkastajan kanssa.

2.3.5. Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen ja seuraaminen

Vastuu yhteisöllisestä opiskeluhuollosta eli opiskeluhuvinvointityön toteuttamisesta ja seuraamisesta on opiskeluhuoltoryhmällä, joka tekee yhteistyötä oppilaiden/opiskelijoiden, huoltajien ja koulun koko henkilökunnan kanssa. Ryhmä tekee vuosittain opiskeluhuollon lukuvuosisuunnitelman, jossa määritellään yhteisöllisen kehittämisen painopisteet lukuvuosittain, niihin liittyvät toimenpiteet ja tulosten arviointikriteerit.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Opiskeluhuollon lukuvuosisuunnitelman tavoitteet:

- lisätä opiskelijoiden osallisuutta koulun päätöksentekoon, arkeen ja tapahtumiin
- kehittää lukion fyysistä oppimisympäristöä
- edistää opiskelijoiden fyysistä ja henkistä terveyttä
- lisätä huoltajayhteistyötä

Esimerkkejä toimenpiteistä:

- hyvien toimintamallien luominen ja dokumentoiminen
- opetussuunnitelmatyö
- koulun yhteiset tapahtumat ja kampanjat

Opiskeluhuoltoryhmä arvioi lukuvuoden lopussa yhdessä henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa opiskeluhuoltotyön tuloksellisuutta. Seurantatietojen keräämisen tavoista sovitaan vuosittaisessa opiskeluhuollon lukuvuosisuunnitelmassa. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan henkilökunnalle, opiskelijoille, huoltajille ja yhteistyökumppaneille.

2.3.6. Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Keskeinen pääpaino on ennaltaehkäistä väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää. Näitä toimenpiteitä ovat mm. ryhmäyttämällä oppilaita/opiskelijoita, järjestämällä suvaitsevaisuuteen-, yhdenvertaisuuteen- ja tasa-arvoon kannustavia teemapäiviä ja muita yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia kuten juhlatilaisuuksia ja produktioita.

Koulun järjestyssäännöissä sekä oppilaitoksen vuosittain tarkistettavassa tasa-arvo - ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa on kiinnitetty näihin asioihin huomiota. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitel-

mia ja järjestyssääntöjä tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään yhdessä henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa. Tarkastelussa korostetaan, että kenenkään ei tule sallia itseen kohdistuvaa väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää.

Kaikkien kouluissa/oppilaitoksessa työskentelevien velvollisuus on puuttua tilanteeseen, mikäli havaitsevat jonkun tai joidenkin opiskelijoiden olevan kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteena. Lisäksi oppilaita/opiskelijoita kehoitetaan tuovan henkilökunnan tietoon, mikäli heillä on vastaavia tietoja. Tarvittaessa kiusaamistilanteen käsittelyssä ja tukena voi olla mukana mm. koulun kuraattori, psykologi tai muun opiskelijan muu nimeämä henkilö. Vaikeimmissa kiusaamistapauksissa kaupungissa on käytössä K-0 toimintamalli.

Koulu/oppilaitos tasolla tietoa opiskelijoiden kokemasta väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän kokemuksesta saadaan esimerkiksi oppilaille/opiskelijoille tehtävistä kouluterveyskyselyistä. Osana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista varten opiskelijoille tehdään säännöllisesti kysely, jossa tiedustellaan mahdollisia kokemuksia väkivallasta, kiusaamisesta ja häirinnästä.

Mikäli joku tai jotkut oppilaat/opiskelijat ovat olleet kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän kohteena, noudatetaan tilanteen käsittelyssä lain suomia mahdollisuuksia. Näitä menettelyjä on kuvattu mm. opetussuunnitelmassa (kurinpitokeinojen käyttäminen ja niihin liittyvät menettelyt). Mikäli kyseessä on alaikäinen oppilas/opiskelija ollaan yhteydessä opiskelijan huoltajiin.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän kohteena olevalle tai siihen syyllistyneelle koulun oppilaalle/opiskelijalle järjestetään hänen tarvitsemansa tuki. Työntekijä, joka on ollut osallisena ko. tapahtuman käsittelyssä opiskelijan/opiskelijoiden kanssa, on velvollinen seuraamaan, että väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää ei enää ilmene. Kaupungissa toimii K-0 kiusaamisen vastainen toimintamalli, joka myös ohjeistaa henkilöstöä toiminnassa.

Lukuvuosittain tulee myös arvioida, onko oppilaitoksen toiminnot olleet riittäviä väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi sekä suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

2.3.7. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja varatilanteissa

Jokaisessa yksikössä tulee olla kriisisuunnitelma, joka sisältää lain ja perusteiden vaatimat osat. Näitä suunnitelmia käsitellään vuosittain henkilöstölle ja tarvittaville sidosryhmille.

Lukion pelastussuunnitelman liitteenä on koulun kriisisuunnitelma, joka sisältää lain ja perusteiden vaatimat osat.

3. Yksilökohtainen opiskeluhoito Järvenpään kaupungissa

3.1. Yksilökohtaisen opiskeluhoitoon määrittely

Yksilökohtaisella opiskeluhoitolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluhoitojen palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhoito, opiskeluhoitojen psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisen opiskeluhoitojen tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. Oppilaitoksen ja opiskeluhoitojen henkilökunnalla on velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoitojen etuuksia ja palveluja.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnan perusajatus on opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoitoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhoitoissa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä.

Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoitojen palveluita. Tapauskohtaisesti alaikäisellä opiskelijalla on oikeus kieltää yhteydenotto huoltajiin, jos sen arvioidaan vaikeuttavan tilannetta.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoon liittyviä asioita tiedotetaan mm. vanhempainilloissa, oppilaitoksen opinto-oppaassa, www-sivuilla ja ryhmänohjauksessa.

Lukion hallinto ja keittiöhenkilökunnan esimies sopivat lukuvuosittain käytännön järjestelyt erityisruokavalion järjestämisestä opiskelijoille. Lääkityksestä huolehtii kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri.

3.2. Opiskeluhooltotyötä tekevien tehtävät ja työnjako

3.2.1. Rehtori

Rehtori vastaa siitä, että opiskelijoilla ja heidän huoltajillaan on tieto oppilaitoksen ja sen opiskelijoiden käytettävissä olevasta opiskeluhoollosta. Hän osallistuu opiskeluhoollon ohjausryhmään ja tarvittaessa kuntatason moniammatilliseen oppilashuoltoryhmään (kuntaOHR). Rehtori opetuksen järjestäjän roolissa vastaa opiskeluhooltokertomusten arkistoinnista.

[Järvenpään lukion koulukohtainen osuus](#)

[Apulaisrehtori toimii opiskeluhooltoryhmän puheenjohtajana.](#)

3.2.2. Opettaja

- pedagoginen tuki opiskelijalle ja siihen liittyvät konsultoinnit, joihin ei tarvita opiskelijan suostumusta
- jos arvioi opiskelijan tilanteeseen liittyvän opiskeluhoollollista tarvetta, vie asiaa eteenpäin
- osallistuu opiskelijan niin tahtoessa yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän toimintaan

[Järvenpään lukion koulukohtainen osuus](#)

[Ainekoordinaattori](#)

- seuraa opiskelijoiden etenemistä oman aineensa opinnoissa osana pedagogista tukea
- jos arvioi opiskelijan tilanteeseen liittyvän opiskeluhoollollista tarvetta, vie asiaa eteenpäin
- on opiskeluhooltoryhmän jäsen

3.2.3. Vastuupettaja

Vastuupettajalla on oma ohjausryhmä. Jokainen opiskelija kuuluu johonkin ohjausryhmään. Opiskelijalla on mahdollisuus kaikissa kouluun liittyvissä asioissa kääntyä oman ryhmänohjaajansa puoleen. Ryhmänohjaaja on mukana ryhmähengen luomisessa ja ylläpitämisessä.

- pitää ryhmänohjaustuokiot
- seuraa ohjausryhmänsä opiskelijoiden kurssikertymää, avoimien, hylättyjen ja keskeytyneiden suoritusten määrää, opintomenestystä, poissaoloja ja myöhästymisiä sekä puuttuu tarvittaessa tilanteeseen
- käy jaksoittain läpi ohjausryhmänsä tilanteen opinto-ohjaajan kanssa

- osaa avustaa opiskelijaa yleisissä opintoihin liittyvissä asioissa
- osallistuu ryhmänohjaustuokioiden ja vanhempieniltojen suunnitteluun
- pitää yhteyttä opiskelijoiden huoltajiin
- tiedottaa opiskelijoille ajankohtaisista asioista Wilman kautta ja ryhmänohjaustuokioissa
- osallistuu ohjausryhmänsä opiskelijan niin tahtoessa yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän toimintaan
- osallistuu ohjausryhmänsä kanssa koulun tapahtumiin

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Ryhmänohjaaja on mukana ryhmähengen luomisessa ja ylläpitämisessä koko opintojen ajan, ei pelkää lukio-opintojen alussa.

Ryhmänohjaaja

- haastattelee ohjausryhmänsä opiskelijat vuosittain, ensimmäisen kerran 1. opintovuoden syksyllä

3.2.4. Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja antaa tukea ja ohjausta opiskelun käytäntöihin, ylioppilastutkinnon ja lukio-opintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen, ammatilliseen suuntautumiseen ja jatkokoulutusvaihtoehtojen kartoittamiseen.

Opinto-ohjaaja

- seuraa yhdessä ryhmänohjaajan kanssa opiskelijan opintojen etenemistä
- pitää yhteyttä tarvittaessa opiskelijan huoltajaan
- osallistuu tai järjestää tarvittaessa opiskeluhuollollisia palavereita
- ohjaa opiskelijan tarvittaessa muihin asiantuntijapalveluihin, esim. opiskeluterveydenhuollon piiriin, erityisopettajalle tai koulun ulkopuoliselle toimijalle
- on opiskeluhuoltoryhmän jäsen
- yhteistyö opiskelijan ohjauksesta ja koulutuksen siirtymävaiheista opiskeluhuollon sekä muiden toimijoiden kanssa.

3.2.5. Erityisopettaja

Erityisopettaja

- toimii opiskelijoiden pedagogisena tukihenkilönä, jos opiskelijalla on oppimisvaikeuksia tai haasteita oppimisessa.
- suunnittelee ja konsultoi tukitoimia niille opiskelijoille, jotka tarvitsevat tukea opinnoissaan. Suunnittelu tapahtuu moniammatillisena yhteistyönä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja ryhmäohjaajien kanssa. Tarvittaessa suunnitteluun voi osallistua opiskeluhoollon henkilöstöä tai koulun johtoa.
- voi antaa myös oppiainekohtaista pedagogista tukea yksittäisille opiskelijoilla tai pienryhmille.
- osallistuu koulun opiskeluhoollon suunnitteluun ja osallistuu opiskeluhoolloryhmän toimintaan.
- voi tarvittaessa olla yksilökohtaisesti kootun opiskeluhoolloryhmän jäsen.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Erityisopettaja

- järjestää ensimmäisen vuoden opiskelijoille lukivaikeuksia kartoittavat testit, joiden perusteella tehdään mahdolliset jatkotestaukset lukivaikeuteen liittyen.
- tarvittaessa kirjoittaa opiskelijalle lukiläusunnon ylioppilastutkintoa varten.

3.2.6. Varsinainen opiskeluhoollon henkilöstö

3.2.6.1. Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö

Terveydenhoitaja

- tekee opiskelijoille terveydenhuollon suunnitelman mukaiset terveystarkastukset
- seuraa opiskelijan terveyttä, hyvinvointia, elämänhallintaa ja opiskelukykyä
- tukee nuoren hyvinvointia tukikeskusteluilla
- on yhteydessä huoltajiin opiskelijan luvalla ja osallistuu tarvittaessa perhe- ja verkostopalaveriin
- ohjaa jatkotutkimuksiin ja hoitoon muiden palveluiden piiriin
- ohjaa tarvittaessa sosiaalipalveluihin ja lastensuojeluun

- arvioi hoidon tarvetta ja antaa hoitoa ensiaputilanteissa ja äkillisissä sairaustapauksissa
- osallistuu yksilökohtaiseen asiantuntijaryhmään tarvittaessa
- on terveydenhoidon asiantuntija opiskeluhoitoryhmässä
- arvioi ja valvoo yhdessä opiskeluhoitotyöryhmän kanssa kouluuyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta
- toimii tarvittaessa asiantuntijana koulun henkilökunnalle ja vanhemmille.

Lääkäri

- on opiskeluterveydenhuollon lääketieteellinen asiantuntija
- osallistuu opiskelijoiden hoidon tarpeen arviointiin ja tarvittaessa ohjaa jatkohoitoon
- tekee opiskelijoille toisen määritellyt lääkärintarkastukset

Opiskelija tulee tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalla on mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon tai terveystieteiden keskuksen.

Opettajilla on mahdollisuus konsultoida terveydenhoitajaa ja terveydenhoitaja voi tarvittaessa osallistua oppitunneille.

3.2.6.2. Psykologi

Psykologi on psykologian asiantuntija opiskeluhoitoa koskevissa asioissa (mm. nuoren psyykinen kasvu ja kehitys, ikävaiheen erityispiirteet, oppiminen ja oppimisvaikeudet, mielenterveys).

Psykologi

- osallistuu opiskeluhoitoryhmän kanssa kouluuyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta koskevaan työhön
- osallistuu tarvittaessa monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn tai muuten opiskelun yksilöllisten tukitoimien suunnitteluun
- selvittää ja arvioi nuoren tilannetta ja tuen tarvetta keskustelukäynneillä ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- tukee opiskelua sekä nuoren kasvua ja kehitystä yksilökäynneillä
- tapaa nuoren näin toivoessa nuoren perhettä yhdessä nuoren kanssa
- antaa tarvittaessa kriiseihin selvittely- ja tukikeskusteluja, osallistuu yhteisölliseen kriisityöhön oppilaitoksessa

- suunnittelee ja ohjaa tarvittaessa ryhmiä opiskelijoille erikseen sovituista teemoista (esim. stressin hallinta, jännittäminen) yhteistyössä muiden opiskeluhoillon toimijoiden kanssa
- konsultoi ja tukee tarvittaessa opettajia, muuta henkilökuntaa ja vanhempia opiskeluhoiltoon liittyvissä asioissa, kuten huolten puheeksi ottamisessa, nuorten hyvinvoinnin ja jaksamisen sekä mielenterveyden tukemisessa tai opiskeluun liittyvien tukitoimien suunnittelussa.

Opiskelijalla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Psykologi

- pitää tarvittaessa asiantuntijapuheenvuoroja psykologin asiantuntijuuteen liittyvistä aiheista esim. vanhempainilloissa, kursseilla tai muissa sovituissa tilaisuuksissa.

3.2.6.3. Kuraattori

Kuraattori edustaa sosiaalityön asiantuntemusta opiskeluhoillossa sekä oppilaitoksen opetus- ja kasvatustyön suunnittelussa, kehittämisessä, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Kuraattorin työ on yksittäisten oppilaiden ja koko oppilaitoksen yhteisöllisen hyvinvoinnin tukemista. Työn painopisteenä on oppilaitoksen esiin tulevien vaikeuksien havaitseminen ja varhainen puuttuminen niihin. Opiskelijan etu oppilaitoksen sosiaalityössä merkitsee sitä, että hänen sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeensa huomioidaan ja hän tulee osalliseksi ja kuulluksi itseään koskevissa asioissa. Yhteydenoton syyt liittyvät usein käyttäytymiseen, sosiaalisiin suhteisiin, perheeseen liittyviin asioihin, tunne-elämän pulmiin tai opiskelujärjestelyihin sekä opiskeluun.

Opiskelijat tulevat kuraattorin asiakkaiksi opiskeluhoiltoryhmän tai ryhmänohjaajan aloitteesta, vanhempien, kaverien, tai opiskelijan omasta aloitteesta. Aloite voi tulla myös ulkopuoliselta taholta, lastensuojelusta, Nuovosta, Järvenpään Mielenterveys- ja päihdeyksiköltä (MPY), lasten- tai nuorisopsykiatrian, nuorisotoimen, kolmannen sektorin tai poliisin ohjauksesta.

Kuraattori

- toimii tapauskohtaisesti monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenenä yksittäisen opiskelijan taikka tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvityksessä
- tukee opiskelijoita ja heidän perheitään haastavissa tilanteissa keskusteluin, antamalla neuvontaa ja järjestämällä erilaisia tukitoimia. Pääasiallisin työmuoto on keskustelu, suunnitelmien ja sopimusten tekeminen.
- kuraattorilla on avointa vastaanottoa.

Opiskelijalla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä.

3.2.7. Lukion ohjaus- ja tukihenkilöstö

Ohessa koonti lukion ohjaus- ja tukihenkilöstöstä. Henkilötietojen osalta päivitys lukuvuosittain.

Ryhmäohjaaja

Ota yhteyttä missä tahansa asiassa, niin ryhmäohjaaja joko selvittää sen tai ohjaa sinut oikean henkilön puolelle.

Ryhmäohjaajaan saat yhteyttä käymällä RO-tunneilla, Wilman välityksellä tai etsimällä hänet koululta.

Eritvisopettaja

Ota yhteyttä ensisijaisesti Wilman kautta,

- jos koet haasteita opiskelussa.
- luki- lausuntoon liittyvissä asioissa
- kun tarvitset neuvoja, miten hakea 3. asteen valintakokeisiin erityisjärjestelyt
- jos tarvitset lisäaikaa kokeisiin
- jos kaipaat neuvoja opiskelutekniikkaan

Tila: 2040

Opinto-ohjaaja

Ota yhteyttä, jos

- tarvitset apua opintojesi suunnitteluun
- tarvitset apua yo-kirjoitustesi suunnitteluun
- pohdit lukio-opintojen pidentämistä
- jatko-opinnot mietityttävät sinua

Tila: 1111

Tila: 1095

Tila: 1094

Tila: 1093

Aineenopettaja/ainekoordinaattori

Voit kysyä ohjeita kurssivalinnoista, paja- ja tukikursseista.

Äidinkieli
Ruotsi
Englanti
Matematiikka

Psykologi

Ota yhteyttä jos

- sinulla on stressiä tai jaksamisvaikeuksia
- sinulla on mielialan laskua, ahdistusta, paniikkioireita tai muita mielenterveyteen liittyviä vaikeuksia
- kohtaat kriisejä
- sinulla on vaikeuksia oppimisessa tai keskittymisessä

tila: 3062

Rehtori ja apulaisrehtori

Ota yhteys jos

- sinusta tuntuu, ettei kukaan muu koulun henkilö voi sinua auttaa
- mielestäsi jokin asia ei toimi koulussa oikein

Rehtori

Tila: 1099

Apulaisrehtori

Tila: 1098

Aikuislinja

Tila: 1092

Kuraattori

Ota yhteyttä jos

- myöhästelet paljon tai sinulla on paljon poissaoloja
- sinulla on haasteita opintojen etenemisessä
- sinulla on haasteita elämän- tai ajanhallinnassa
- kaipaat apua lukusuunnitelmassa
- sinulla on haasteita sosiaalisissa suhteissa, kotona, kavereissa jne.
- kohtaat kiusaamista tai syrjintää
- päihteiden käyttö huolettaa
- opinnot eivät etene

Tila: 3063

Terveydenhoitaja ja koululääkäri

Ota yhteyttä jos:

- Sinulla on kysymyksiä, tai huolia omaan terveyteen liittyen
- Sinulla on kysyttävää esim. seurustelusta tai ehkäisystä
- Sinulla on syömiseen liittyviä pulmia
- Sinulla on huolta päihteiden käytöstä
- Mikäli stressi, mieliala, jaksaminen tai uniasiat huolestuttavat sinua
- Haluat opastusta terveyspalvelujen käytöstä

Tila: 1087

Tila 2008

3.3. Yksilökohtaisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän toiminta

3.3.1. Yksilökohtaisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän määrittely

Moniammatillinen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Asiantuntijaryhmän monialaisuus ja tapauskohtainen kokoonpano perustuu yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen.

Ryhmän kokoa tarpeen havainnut henkilö. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa kirjallisella suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vas-
tuuhenkilön.

3.3.2. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän perustamisen käytänteiden kuvaus

Tarpeen havaitseminen. Opiskelija kertoo itse tilanteestaan tai huoltaja, opettaja, ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori tai erityisopettaja tai kuka tahansa talon henkilökunnasta huomaa tilanteen.

Keskustelu opiskelijan kanssa ja konsultaatio opiskeluhuoltoon liittyvien henkilöiden kanssa. Tilanteen havainnut keskustelee asiasta viipymättä opiskelijan kanssa, pyytää luvan opiskelijalta viedä asiaa eteenpäin ja/tai lähettää opiskelijan esim. opinto-ohjaajan, terveydenhoitajan tai erityisopettajan puolelle. Ennen tai jälkeen keskustelua on asiasta mahdollisuus konsultoida muita opiskeluhuoltoon liittyviä henkilöitä opiskelijan luvalla myös nimeltä mainiten.

Tilanteen ensiarviointi. Ensiarvioinnin tekee ensisijaisesti tarpeen havaitsija (esim. opettaja, erityisopettaja, psykologi, kuraattori tai terveydenhoitaja). Kaikki oppilaitoksen henkilökunnan jäsenet ovat kuitenkin velvollisia edistämään asian käsittelyä, kun ovat havainneet tarpeen.

Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen. Opetushenkilöstön tai opiskeluhuollon palvelujen edustaja kokoaa moniammatillisen asiantuntijaryhmän oman arviointinsa mukaan. Ryhmässä ovat mukana opiskelija ja mahdollisesti hänen huoltajansa sekä opiskelijan oman suostumuksen mukaan opettaja, terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori, erityisopettaja, rehtori tai apulaisrehtori.

Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa kirjalliseen suostumukseen.

Tilanteen ensiarviointi.

- Jos kyse on pedagogisesta tarpeesta tai normaalista henkilökohtaisesta ohjauksesta: opiskelija lähetetään opinto-ohjaajan tai erityisopettajan puheille
- Jos kyse on sosiaalisesta ja terveydellisestä tarpeesta: opiskelija lähetetään terveydenhoitajalle, psykologille tai kuraattorille

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen. Ennen ryhmän perustamista opiskelija täyttää kirjallisen suostumuslomakkeen, jolla hän suostuu asiansa käsittelyyn ja antaa luvan haluamilleen opetushenkilöstön tai opiskeluhuollon edustajille osallistua.

Tapauskohtaisesti alaikäisellä opiskelijalla on oikeus kieltää yhteydenotto huoltajiin, jos sen arvioidaan vaikeuttavan tilannetta.

3.4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon prosessikuvaukset

Opiskelijan tarve saada opiskeluhuollon palveluja voi tulla kenen tahansa työntekijän hoidettavaksi. Asian ensimmäisenä havainnut työntekijä myös toimii asiassa ensimmäisenä keskustelemalla oppilaan kanssa ja/tai ohjaamalla opiskelijan oikean tuen piiriin. Yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä kootaan oppilaan asiassa tarpeen mukaan.

Esimerkkejä, milloin on syytä keskustella ja/tai ohjata opiskelija tuen piiriin:

- On usein myöhässä oppitunnilta
- On usein poissa oppitunneilta
- Ulkoisessa olemuksessa tapahtuu selkeä muutos esim. pukeutuminen, hygienia yms.
- Käytöksen tai olemuksen selkeä muutos esim. muuttuu hiljaiseksi, varautuneeksi, sulkeutuneeksi, sekavaksi yms.
- Opintojen eteneminen lasku suunnassa
- Suoritustaso oppitunnilla laskussa
- Oppilas on usein hyvin väsynyt tunnilla
- Perhesuhteissa ongelmia

Oppilashuoltoa ohjaa oppilas- ja opiskelijahuoltolaki. Lain tekstistä erityisesti pykälät 11§ ja 18§ on pidettävä mielessä.

Järvenpään lukion koulukohtainen osuus

Milloin on syytä keskustella ja/tai ohjata opiskelija tuen piiriin:

- On hyvin usein areenalla tai muualla käytävillä samassa paikassa yksinään (= yksinäisyys).
- Lukusuunnitelma ja elämänhallintaan liittyvät asiat eivät ole kohdillaan
- Kaverisuhteet ja seurustelusuhteet eivät ole kunnossa
- Epäilet, että oppilasta kiusataan
- Epäilet päihteiden käyttöä

Oppilashuoltoa ohjaa oppilas- ja opiskelijahuoltolaki. Lain tekstistä erityisesti pykälät 11§ ja 18§ on pidettävä mielessä.

11 § Tiedottamis- ja ohjausvelvollisuus

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelijoilla ja heidän huoltajillaan on tieto oppilaitoksen ja sen opiskelijoiden käytettävissä olevasta opiskeluhuollosta.

*Oppilaitoksen ja opiskeluhuollon henkilökunnalla on **velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja.***

18 § Opiskelijan ja hänen laillisen edustajansa asema opiskeluhuollossa

*Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. **Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon** häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.*

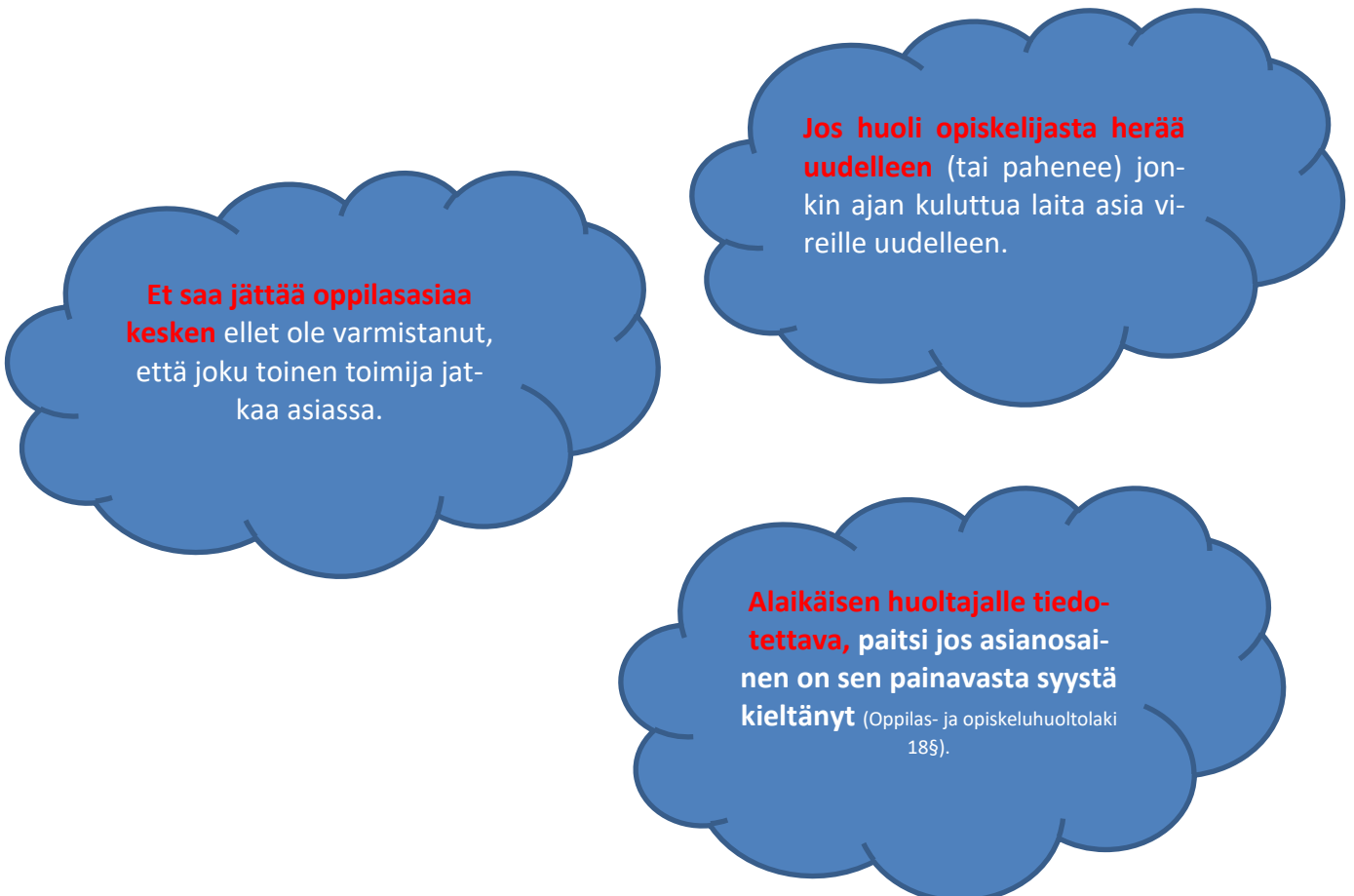
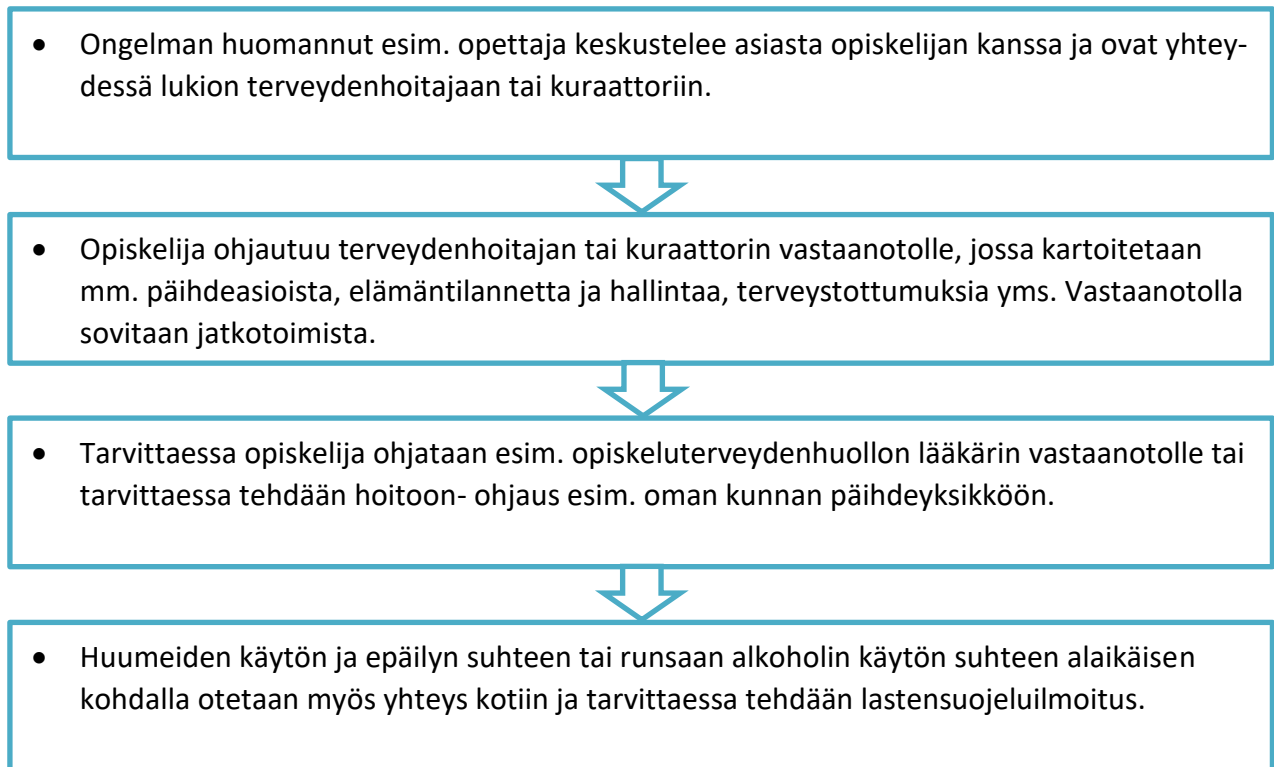
*Alaikäinen ja muu vajaavaltainen **voi**, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, **painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn** sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.*

Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Järvenpään lukiossa on prosessikaavioiden avulla esitelty muutamia yleisimpiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon toimenpidepolkuja.

3.4.1. Päihteet ja huumeet

3.4.2. Opiskeluvaikeudet

- Tilanteen ilmeneminen
  - Opiskelija tai huoltaja ottaa opiskeluvaikeudet puheeksi
  - Aineenopettaja huomaa että opiskelijan suorituksissa on poikkeavuuksia
  - Ryhmänohjaaja tai opinto-ohjaaja huomaa, että arvosanat laskevat tai opinnot eivät etene.
  - Erityisopettajan lukitesteistä löytyy lukivaikeus.

- Syiden Selvittäminen
  - keskustelu opiskelijan kanssa (aineenopettaja, ryhmänohjaaja tai opinto-ohjaaja) ja ohjaaminen erityisopettajalle tai psykologin vastaanotolle.

- Vaikeuksien syiden selvittämisen jälkeen tukitoimet kuten tuki- ja pajakurssit tai opinto-suunnitelman uudelleen miettiminen (erityisopettajan, ainekoordinaattorin ja opon kanssa)

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia viireille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 18§).

3.4.3. Yksinäisyys

Nuorelta ei kannata kysyä Miksi sinulla ei ole kavereita? -tyylisiä kysymyksiä. Ne vain pahentavat tilannetta.

- Juttele nuoren kanssa hänen tilanteestaan, muista hienovaraisuus! Pohdi etukäteen millaisessa tilanteessa ja koska asiasta olisi parasta puhua.
  - Mieti nuoren kanssa, missä paikoissa nuori voisi tutustua uusiin ihmisiin. Tuttavuuksia syntyy esimerkiksi harrastusryhmissä, erilaisissa tapahtumissa ja netin keskustelupalstoilla. Järjestöillä ja seurakunnilla on nuorisotoimintaa. Kannattaa katsastaa kotikunnan nettisivut!
  - Kerro koulun mahdollisuuksista, johon voisi mennä mukaan? Tutor-toiminta, oppilaskuntatoiminta yms.

- Jos koet, ettet pysty keskustelemaan oppilaan kanssa asiasta ohjaa hänet kuraattorin tai psykologin puheille.
  - Muista välittää tieto opiskelijasta kuraattorille ja psykologille vaikka opiskelija ei menisi ko. toimijoiden puheille.

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia viereille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 18§).

3.4.4. Väsymys ja stressi

- Ongelman huomannut esim. opettaja keskustelee nuoren kanssa ja ohjaa tarvittaessa koulun terveydenhoitajan, psykologin tai kuraattorin vastaanotolle.
- Opinto-ohjaajan kanssa opiskelusuunnitelman uudelleenarviointi.

- Vastaanotolla kartoitetaan nuoren elämäntilannetta, ja kuormittavia tekijöitä. Vastaanotolla annetaan neuvontaa esim. elämäntilannetta, aikatauluihin, unirytmiiin jne. Tarvittaessa annetaan uusi tapaamisaika esim. itselle tai lääkärin vastaanotolle.

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia viereille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 18§).

3.4.5. Mielensterveysongelmat

- Opettaja tai muu henkilökunnan jäsen huolestuu nuoren tilanteesta.
- Keskustelee itse opiskelijan kanssa ja kysyy hänen tilanteestaan tarkemmin.

- Ohjaa opiskelijan tarvittaessa terveydenhoitajalle tai psykologille lisäselvittelyä varten.
  - psykologia tai terveydenhoitajaa voi tarvittaessa konsultoida ennen ohjausta (nimen konsultaatio on aina sallittua)
  - vaikka opiskelija kieltäisi yhteydenoton opiskeluhuollon henkilöstöön, opettaja voi kertoa huolensa, mutta silloinkin on opiskelijalle kerrottava keneen aikoo olla yhteydessä ja miksi

- Psykologi ja/tai terveydenhoitaja arvioi opiskelijan tilanteen ja ohjaa tarvittavan tuen ja palveluiden piiriin. Lisäksi on tarvittaessa yhteydessä opoon, ryhmänohjaajaan tai aineenopettajiin, jos opiskelijan tilanne edellyttää tukea tai erityisjärjestelyjä opintoihin.

Tai jos huoli tulee tietoon kodin tai opiskelijan kautta:

- Huoltaja tai opiskelija ottaa yhteyttä opettajaan ja kertoo nuoren mielensterveysongelmista tilanteesta, jossa on jo olemassa oleva hoitokontakti.

- Opettaja on vanhemman luvalla yhteydessä terveydenhoitajaan.

- Jos koulunkäyntiin liittyvät asiat vaativat järjestelyjä, voi kuraattori, psykologi tai terveydenhoitaja osallistua esim. opoon tai ryhmänohjaajan kanssa opiskelijan ja/tai huoltajan tapaamiseen tai muuten ottaa kantaa koulunkäyntiin.

- Vaikka opiskelijalla olisi hoitokontakti, on hyvä silti reagoida mahdollisiin voinnissa tai opiskelukunnossa tapahtuviin selkeisiin muutoksiin ja tiedottaa niistä kotiin tai olla yhteydessä tarvittaessa opiskeluhuollon henkilöstöön.

Akuutit tilanteet (esim. opiskelija käyttäytyy koulupäivän aikana sekavasti, lähettää huolestuttavan viestin tms. välitöntä reagointia vaativat tilanteet):

- Tilanteen huomannut henkilökunnan jäsen voi saman tien ottaa yhteyttä terveydenhoitajaan, psykologiin tai kuraattoriin ja kertoa tilanteesta. Yhdessä sovitaan, kuka on yhteydessä opiskelijaan ja miten toimitaan.

- Jos ketään opiskeluhoollon palveluista ei tavoiteta, voi opettaja tai muu henkilökunnan jäsen pyytää neuvoa esim. Nuovosta tai kaupungin mielenterveys- ja päihdepalveluista. Akuutissa tilanteessa on mahdollista ohjata opiskelija terveyskeskuspäivystykseen (huomioi asuinkunta) tai soittaa hätänumeroon.

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia viereille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt (Oppilas- ja opiskeluhoitolaki 18§).

3.4.6. Opiskelija, johon ei saada yhteyttä

- Opiskelijan opinnot eivät etene:
  - kaksi jaksoa hyvin vähäisin suorituksin TAI
  - selkeä näkyvä romahdus opiskelussa (poissaolot tai suoritukset)

- Opinto-ohjaaja kutsuu opiskelijan luokseen ja keskustelee tilanteesta sekä päivittää tarvittaessa opintosuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa.
- Opinto-ohjaaja ohjaa opiskelijan edelleen kuraattorille tai psykologille (tai pyytää näitä työpariksi).
- Jos opiskelija on alaikäinen, otetaan yhteyttä myös huoltajaan.

Kuraattori tai psykologi tavoittaa opiskelijan ja tilanne paranee opiskeluhuollon tuen avulla.

- Tehdään tarvittavat muutokset opintosuunnitelmaan (tarvittaessa siirtyminen aikuislukioon).
- Sovitaan, kuka seuraa/tapaa opiskelijaa jatkossa.

1) Kuraattori tai psykologi tavoittaa opiskelijan, mutta tilanne ei parane opiskeluhuollon tuen avulla.

- Kuraattori tai psykologi konsultoi koulun ulkopuolisia toimijoita (esim. etsivä nuorisotyö, mielenterveyspalvelut) ja ohjaa nuoren tarvittaessa heidän asiakkaakseen.
- Samalla nuorelle kartoitetaan mahdollisia toisen asteen vaihtoehtoja (esim. aikuislukio, ammatillinen koulutus).

2) Kuraattori tai psykologi ei tavoita opiskelijaa.

- Koulun edustaja konsultoi koulun ulkopuolisia toimijoita (esim. etsivää nuorisotyötä, mielenterveyspalveluja) ja ohjaa nuoren heidän asiakkaakseen.
- Ennen yhteydenottoa etsivään nuorisotyöhön opiskelijan tilanne käydään läpi myös apulaisrehtorin/rehtorin kanssa sekä keskustellaan mahdollisen erokirjeen lähettämisestä.

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia vireille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt
(Oppilas- ja opiskeluhoitolaki 18§).

3.4.7. Poissaolot ja myöhästymiset

- Aineenopettaja keskustelelee opiskelijan kanssa kun poissaolot vaarantavat kurssin läpääisyn

- Jos kurssi keskeytyy tai opiskelija ei ilmaannu lainkaan kurssille, niin tieto ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle ja opiskelijalle.

- Jakson vaihtumisen jälkeen opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajan tapaaminen. Seuranta oppilaan tilanteesta ja ohjataan tarvittaessa tukitoimien pariin (RO/opo -> ku-raattori/terv./psyk.).

Et saa jättää oppilasasiaa kesken ellet ole varmistanut, että joku toinen toimija jatkaa asiassa.

Jos huoli opiskelijasta herää uudelleen (tai pahenee) jonkin ajan kuluttua laita asia viireille uudelleen.

Alaikäisen huoltajalle tiedotettava, paitsi jos asianosainen on sen painavasta syystä kieltänyt (Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 18§).

3.5. Opiskeluhuollon kertomukset

3.5.1. Opiskeluhoitokertomus

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhoitokertomukseen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoitoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Opiskeluhoitokertomuksen kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhoitokertomuksen kuraattorin asiakaskertomukseen.

Kun monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhoitokertomuksen tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhoitokertomuksen tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä.

Opiskeluhoitokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan yksittäisen opiskelijan:

- 1) nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) asian aihe ja vireillepanija;
- 3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet;
- 4) tiedot asian käsittelystä opiskeluhoitokertomuksen kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;
- 5) toteutetut toimenpiteet;
- 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

3.5.2. Asiakirjojen arkistointi

Opiskeluhoitokertomukset, kirjatut toimenpiteet ja muu opiskeluhoollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin. Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa tai muuta yksityistä henkilöä, ovat salassapidettäviä. (*Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 21 § ja 22 §*)

Opiskeluhoitokertomuksiin määritellään asiakirjaa tehdessä tapauskohtaisesti käyttöoikeudet tallennettaviin tietoihin. Rehtori arkistoi opiskeluhoitokertomukset. Myös opiskeluhoitokertomuksen käyttötiedot arkistoidaan.

3.5.3. Tietosuoja

Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Oppilaitoksen henkilöstö ja opiskeluhoitoa toteuttavat ammattihenkilöt eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhoollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä.

Sivullisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei osallistu asianomaisen opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen taikka niihin liittyviin tehtäviin. (*Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 22 §*)

Kuitenkin opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaisella sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta. (*Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23 §*)

4. Liitteet

4.1. Lomake: Siirtyminen nuorten lukiokoulutuksesta aikuisten lukiokoulutukseen

<h1>JÄRVENPÄÄN LUKIO</h1>	
Siirtyminen nuorten lukiokoulutuksesta aikuisten lukiokoulutukseen	
Opiskelijan nimi ja ryhmä:	
Puhelinnumero:	
Sähköposti:	
Peruste aikuisten lukiokoulutukseen siirtymiseen	
Aikuisten lukiokoulutukseen siirtymistä koskevat yleiset & keskeiset periaatteet:	
<i>Aikuisten lukiokoulutukseen siirtymisen tarkoituksena on sovittaa opiskelu ja muu elämäntilanne yhteen siten, että opiskelijalla on mahdollisuus tasapainoiseen kehitykseen kaikilla hänelle tärkeillä elämänaueilla. Tarvittaessa voidaan myös pyrkiä helpottamaan opiskeluvaikeuksia.</i>	
<i>Lähtökohtaisesti opiskelijan on oltava täysi-ikäinen. Erityisestä syystä voi olla mahdollista siirtyä aikuisten lukiokoulutukseen ennen täysi-ikäisyyttä.</i>	
<i>Tämä asiakirja palautetaan rehtorille/apulaisrehtorille.</i>	
Haluan siirtyä Järvenpään aikuislukioon	
Päiväys: _____	
_____	_____
Opiskelijan allekirjoitus	Huoltajan allekirjoitus tarvittaessa

4.2. Lomake: Suostumuslomake opiskelijan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä

JÄRVENPÄÄ

SUOSTUMUSLOMAKE, LUKIO

Opiskelijan asian käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä

Opiskelijan nimi	Henkilötunnus
Ohjausryhmä	Ryhmänohjaaja
Alaikäisen opiskelijan huoltajan nimi ja yhteystiedot	

Käsiteltävä asia

Annan seuraaville koulun ja opiskelijahuollon työntekijöille luvan osallistua monialaisen asiantuntijaryhmän kokoukseen minua / huollettavaani koskevan opiskeluhuollon järjestämiseksi. *(nimi ja rasti ruutuun)*

aineenopettaja:	opinto-ohjaaja:
rehtori:	terveydenhoitaja:
apulaisrehtori:	psykologi:
erityisopettaja:	kuraattori:

Lisäksi katson tarpeelliseksi, että paikalla ovat edustettuna seuraavat asiantuntijatahot: *(rasti ruutuun)*

hoitavan ja tutkivan tahon edustaja (lääkäri, psykologi, sairaanhoitaja)
kuntouttavan tahon edustaja (terapeutti)
perusturvan edustaja (perheneuvola, lastensuojelu, vammaispalvelut, muu sosiaalityö)
nuorisotyön edustaja
jokin muu:

Alaikäinen opiskelija:

Minä ja huoltajani haluamme tulla paikalle asian käsittelyn ajaksi. Kyllä Ei

Täysi-ikäinen opiskelija:

Haluan tulla paikalle asian käsittelyn ajaksi. Kyllä Ei

Olen suullisesti antanut luvan asian käsittelyyn. Kyllä Ei

Paikka ja päivämäärä	Opiskelijan allekirjoitus
	Alaikäisen opiskelijan huoltajan allekirjoitus

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki, 18§